

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2023. szeptember 9–15.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

Az amerikai és az orosz befolyás alakulása Kelet-Ázsiában 4

A G20-csúcstalálkozón bejelentették az India-Közel-Kelet-EU folyósó projektet 8

Kelet-Ázsia 10

Dél-Ázsia 13

Délkelet-Ázsia 16

Közel-Kelet 21

Oroszország és a posztsovjet térség 25

Impresszum 29

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Az amerikai és az orosz befolyás alakulása Kelet-Ázsiában

Klemensits Péter & Zoltai Alexandra

Az amerikai és az orosz befolyás alakulása Kelet-Ázsiában

Szeptember hónap igen jelentősnek bizonyul Kelet-Ázsiában az amerikai és az orosz befolyás átalakulása szempontjából, hiszen Joe Biden amerikai elnök Vietnámba látogatott, Vlagyimir Putyin orosz elnök pedig részt vett a 8. Keleti Gazdasági Fórumon, majd Oroszországban fogadta az észak-koreai vezetőt, Kim Dzsongunt.

Joe Biden amerikai elnök Nguyen Phu Trong vietnámi pártfőtitkár meghívására két napos látogatáson [vett részt a délkelet-ázsiai országban szeptember 10-11-én](#). Az Egyesült Államok és Vietnám idén ünneplik „átfogó partnerségük” 10 éves évfordulóját, ráadásul a két ország politikai, gazdasági és katonai kapcsolatai is sokat fejlődtek az elmúlt években. Vietnám az USA számára a kínai befolyás visszaszorítása szempontjából is kiemelt szövetségesnek számít, miközben Vietnám olyan partnert lát Washingtonban, amely ellensúlyozhatja Kína regionális dominanciáját. Az indiai G20-as csúcsértekezlet Biden számára [megfelelő lehetőséget teremtett](#) a Hanoi úthoz is, főleg, hogy következő elnökválasztásra fókuszálva a jövőben várhatóan inkább a belpolitikai ügyek fogják lekötni a Fehér Ház figyelmét.

Nguyen Phu Trong és Joe Biden találkozáját követően bejelentésre került, hogy a két ország kapcsolatát [„Átfogó stratégiai partnerségre” emelték](#), amelynek keretében a felek elkötelezték a béke, az együttműködés és a fenntarthatóság mellett. Ez magába foglalja az ENSZ Alapokmány, a nemzetközi jog és egymás politikai intézményeinek, függetlenségének, szuverenitásának és területi integritásának tiszteletben tartását is. Biden kiemelte, hogy az egyezmény fontos lépés az USA és Vietnam számára, hogy elmélyítsék együttműködésüket a kritikus és feltörekvő technológiák terén, különösen a rugalmasabb félvezető-ellátási lánc kiépítése során, ami a Tajvannal kapcsolatos amerikai-kínai feszültség éleződése tükrében logikus lépés. Trong pedig azt hangsúlyozta, hogy a megállapodás nagy lépés országa részéről az önállóság, a béke, a barátság, az együttműködés és a fejlődés, valamint a külkapcsolatok diverzifikálása és többoldalúvá tétele érdekében. Összességében az egyezmény [nem jelent alapvető változást](#) a kapcsolatok dinamikájában, inkább az amerikai-vietnami viszony gyors ütemű javulását tükrözi, különösen a gazdasági és a people-to people kapcsolatok terén.

Biden és vendéglátója számára a gazdasági kapcsolatok megerősítése is prioritást kapott. 2022-ben Vietnám az USA 7. legnagyobb kereskedelmi partnere volt, a kétoldalú kereskedelem [elérte a 150 milliárd dollárt](#). Ezzel együtt említésre méltó Vietnámnak az USA-val szembeni kereskedelmi többlete, amely 2022-ben meghaladta a 116 milliárd USD-t, ennél csak Kína és Mexikó többlete nagyobb. Ugyanakkor bár utóbbi problémával már a Trump kormányzat is kiemelten foglalkozott, a kritika jelentős része Kínára irányult, a Vietnámmal való gazdasági együttműködés kibővítésére pedig a Biden adminisztráció is fokozottan törekszik.

A találkozó során megállapodtak arról, hogy a [Vietnam Airlines 7,5 milliárd dollár értékben](#) vásárol repülőgépeket a Boeing gyártól, továbbá az arizonai Amkor Technology 1,6 milliárd dollár értékben létesít gyártóüzemet Bac Ninh tartományban. Emellett Vietnám érdekltségét fejezte ki amerikai F-16-os Fighting Falcon negyedik generációs vadászbombázó repülőgépek vásárlása iránt is. Utóbbi lépés bizonyítja, hogy bár Vietnám [alapvetően továbbra is Oroszországból szerzi be a haditechnika jelentős részét](#), viszont szeretné diverzifikálni beszerzéseit.

Az Egyesült Államok számára látszólag egyértelműen eredményes volt Joe Biden vietnámi útja. Politikai, gazdasági és katonai téren is megerősödött a két ország partnersége, miközben Hanoi nyitottnak mutatkozott az amerikai törekvések támogatására. Ugyanakkor viszont Vietnám

továbbra is őrzi külpolitikai önállóságát, miközben igyekszik alkalmazkodni Kínához és fenntartja együttműködését Oroszországgal. Biden látogatása várhatóan nem fog fordulatot eredményezni ebben a folyamatban, vagyis az USA-Vietnám kapcsolatok fejlődésének is megvannak a korlátai, viszont kétségtelen, hogy az erősödő együttműködésből egyelőre mindkét fél profitálhat.

Az orosz távol-keleti város, Vlagyivosztok több ezer résztvevőt üdvözölt a [8. Keleti Gazdasági Fórumon](#) (Eastern Economic Forum – EEF), amely szeptember 10-13. között került megrendezésre, hogy elősegítse a gazdasági és kulturális cseréket az ázsiai-csendes-óceáni régióban. A fórumon hagyományosan az Orosz Föderáció és a világ többtucatnyi más országának vezérigazgatói, szakértői és kormányzati tisztviselői találkoznak, hogy megvitassák az orosz Távol-Kelet, az Északi-sarkvidék és az egész ázsiai csendes-óceáni térség fejlődésének stratégiai irányait.

Putyin a Fórumon elmondott beszédében azt fejtette ki, hogy a nyugati országok tönkreteszik a kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatokat, amelyet ők maguk építettek ki. Putyin szerint azzal, hogy sok ország nem az átmeneti politikai eseményeket helyezi előtérbe, hanem saját terveikkel foglalkoznak, amelyek közvetlen és hosszú távú előnyököt hoznak a lakosságuknak azáltal megszülethet a kapcsolat és az integrációk egy új modellje – de nem a nyugati modellek szerint, amelyből csak a kiválasztottak részesülnek – az egész emberiség, az egész működő és fejlődő többpólusú világ számára. Továbbá Putyin hozzátette, hogy „Oroszország kereskedelme tavaly 13,7%-kal nőtt az ázsiai-csendes-óceáni térség országaival, és további 18,3%-kal nőtt az idei év első feléhez képest”. Szakértők szerint az orosz elnök azt üzeni a világnak ezzel, hogy Oroszország fejlődhet a Nyugat nélkül is, és ezen adatok nyilvánosságra hozatalával Oroszország ismét megmutatja eltökéltségét, hogy ellenálljon a nyugati szankcióknak és biztosítsa a gazdasági növekedést. Továbbá kifejezte elköteleződését az [orosz Távol-Kelet fejlesztése mellett](#), amelyre az ígéretetek szerint nagy hangsúlyt fog fektetni a jövőben az ország.

Oroszország számára meglehetősen mozgalmas volt a szeptember, hiszen a Keleti Gazdasági Fórum után szeptember 13-án egy meglehetősen ritka csúcstalálkozóra is sor került, ugyanis Kim Dzsongun észak-koreai vezető és Vlagyimir Putyin orosz elnök találkozott, amelynek alkalmával katonai kérdésekről, az ukrajnai háborúról és az észak-koreai titkos műholdprogramjához nyújtott lehetséges orosz segítségről tárgyaltak.

Putyin bemutatta Kimnek Oroszország legfejlettebb űrrakéta-kilövő állomását az oroszországi Távol-Keleten, és latolgatták egy észak-koreai űrhajós világűrbe küldésének lehetőségét. Kim, aki a szokásoknak megfelelően vonattal érkezett Észak-Koreából, komoly érdeklődést mutatott a téma iránt. Ez az első alkalom, hogy az észak-koreai vezér elhagyta Észak-Koreát a [Covid-19 világiárvány óta](#). A találkozó alkalmával Putyin és Kim több órán át tárgyaltak miniszterei jelenlétében, majd négy szemközt is megvitatták a világ ügyeit és a lehetséges együttműködési területeket. [Egyes értesülések szerint](#) Észak-Korea és Oroszország vezetői számos fontos témáról és aktuális együttműködési ügyekről tárgyaltak, beleértve a két ország közötti további szoros koordinációt és kölcsönös támogatást a katonai fenyegetések kezelésében, amelyben feltehetőleg megállapodásra és konszenzusra jutottak.

Mindeközben amerikai és dél-koreai tisztviselők aggodalmukat fejezték ki amiatt, hogy Kim fegyvereket és lőszert adhat Oroszországnak, azonban Moszkva és Phenjan tagadta az ilyen szándékokat. Putyin számos utalást tett arra vonatkozóan, hogy szóba került a katonai együttműködés, de kevés részletet közölt, ami azonban elég beszédes tény, hogy Szergej Sojgu

védelmi miniszter is részt vett a tárgyalásokon, akárcsak az Észak-Koreai Hadiipari Osztály igazgatója, [Jo Chun Ryong](#). Mindenesetre Washington figyelmeztetett, hogy további szankciókat fog bevezetni, ha bármelyik ország fegyvert ad át a másoknak. „Számos intézkedést megtettünk már az Észak-Korea és Oroszország közötti fegyverreladásokat közvetítő entitások szankcionálására, és ha szükséges, további szankciókat fogunk bevezetni” – közölte [Matthew Miller, az amerikai külügyminisztérium szóvivője](#) egy sajtótájékoztatón. Emellett aggasztónak nevezte, hogy Oroszország Észak-Koreával az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozatait potenciálisan megsértő programokban folytat együttműködést.

Oroszország számára a csúcs alkalmat kínálta arra, hogy nehéz helyzetbe hozza az Egyesült Államokat, bár az egyelőre nem világos, hogy Putyin meddig hajlandó elmenni az észak-koreai technológiai kívánságlista teljesítésében.

Az viszont, hogy Szergej Lavrov orosz külügyminiszter a jövő hónapban Phenjanba látogat további tárgyalásokra, miközben [Putyin is elfogadta Kim meghívását](#), hogy a jövőben Észak-Koreába látogasson arra enged következtetni, hogy a két ország együttműködési szándékai komolyak.

A gyorselemzést készítette: **Klemensits Péter & Zoltai Alexandra**

A borítókép forrása: [Wikimedia Commons](#)

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

A G20-csúcstalálkozón bejelentették az India–Közél-Kelet–EU folyósó projektet

Tárik Meszár

A G20-csúcstalálkozón bejelentették az India–Közel-Kelet–EU folyósó projektet

Szeptember 9-10-én tartották a G20-ak csúcstalálkozóját, amelyet India fővárosában, Újdelhiben rendeztek meg. Az eseményen az „Egy föld, egy család, egy jövő” témában olyan fontos kérdéseket vitattak meg, mint az élelmezésbiztonság, az éghajlatváltozás, az energia, a fejlesztés, az egészségügy és a digitalizáció. A G20-tagok közös [nyilatkozatában](#) elítélték az „*emberi szenvedést és az ukrajnai konfliktusnak a globális élelmezés- és energiabiztonságra gyakorolt negatív következményeit*”, anélkül, hogy közvetlenül bírálták volna Oroszországot. Emellett az Egyesült Államok, India, Szaúd-Arábia és az EU új vasutak és hajózási útvonalak hálózatát jelentette be a csúcstalálkozón. Ez utóbbinak célja, hogy növeljék Dél-Ázsia, a Közel-Kelet és Európa közötti kereskedelem volumenét. Elemzésünkben megvizsgáljuk, hogy az új gazdasági folyósó milyen hatással lesz India pozíciójára a változó világrendben, valamint hogy a kereskedelmi útvonalak diverzifikálása jelent-e veszélyt a Kína által 2013-ban elindított „Övezet és út” kezdeményezés számára.

A tervezet visszhangja

Az India-Közel-Kelet-EU gazdasági folyósó (angolul: India-Middle East-Europe economic corridor, betűszóval: IMEC) egy két kontinensen áthaladó transznacionális vasúti és hajózási útvonal, amelyről az Egyesült Államok azt várja, hogy az Ázsia, az Arab-öböl és Európa közötti jobb összeköttetés és gazdasági integráció révén lendületet adjon a gazdasági fejlődésnek. Két külön folyósót fog tartalmazni – az Indiát az Arab-öböllel összekötő keleti folyósót és az öblöt Európával összekötő északi folyósót.

„*Ez az egész világ számára fenntartható irányt ad az összeköttetésnek és a fejlődésnek*” – [nyilatkozta](#) Narendra Modi indiai miniszterelnök a projekt bejelentésekor. „*Ez az egész világ fenntartható fejlődését fogja ösztönözni*” – mondta.

Habár a kínai vezetés támogatta az IMEC létrehozását, azt is [kijelentették](#), hogy azt nem szabad „*geopolitikai eszközként*” használni.

Ursula Von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke az Európai Unió helyzetéről szóló éves beszédében [kijelentette](#), hogy a folyósó lesz „*az eddigi legközvetlenebb összeköttetés India, az Arab-öböl és Európa között: a vasúti összeköttetés révén a kereskedelmi [útvonalon való áthaladás] India és Európa [között] 40%-kal gyorsabb lesz.*”

A Fehér Ház [közleménye](#) szerint „*a folyosón a meglévő kereskedelem és gyártás ösztönzését, valamint az élelmiszerbiztonság és az ellátási láncok megerősítését képzeljük el. Megközelítésünk célja, hogy új befektetéseket szabadítson fel partnereinktől, beleértve a magánszektor, és ösztönözze a minőség megteremtését a munkahelyek [terén].*”

Szaúd-Arábia befektetési minisztere, Khalid bin Abd al-Azíz al-Fálih – aki szintén részt vett a csúcstalálkozón – azt [mondta](#), hogy a gazdasági folyósó „*történelmi*” lesz. „*Az emberek a selyemútról, az Arab-félszigeten át vezető indiai fűszerútról beszélnek, de ez még jelentősebb és relevánsabb lesz, mert az energiáról, adatokról, összeköttetésről, emberi erőforrásokról, légi közlekedési útvonalokról és olyan országok közötti összehangolásról lesz szó, amelyeknek azonos a gondolkodása és a jövőképe*” – [mondta](#) al-Fálih.

A folyósó egy vasúti összeköttetést, valamint egy elektromos kábelrendszert, egy hidrogénvezetékét és egy nagysebességű adatkábelt tartalmaz majd – derül ki az Európai

Bizottság által készített dokumentumból. A nyilatkozat a projektet egy olyan zöld és digitális hídnak is [nevezte](#), amely kontinenseken és civilizációkon halad át.

Az India-Közel-Kelet-EU gazdasági folyosó elősegítheti India felemelkedését

Az India-Közel-Kelet-EU gazdasági folyosó egyik fő célja az összeköttetés elősegítése Ázsia, az Arab-öböl és Európa között. Ennek megvalósulása erősítheti India szerepét a jövőbeni világrendben azáltal, hogy növeli kereskedelmét, befektetéseit és befolyását az érintett régiókban. Továbbá lehetősége lesz összehangolni politikáit az Egyesült Államokkal és a Nyugattal, valamint minden lehetősége meglesz arra, hogy erősítse kapcsolatait az Öböl-menti országokkal, különösen Szaúd-Arábiával és az Egyesült Arab Emírségekkel, amelyek mára felismerték az Indiában rejlő lehetőségeket. Végül, de nem utolsó sorban az IMEC által megerősítheti pozícióját regionális vezetőként és globális szereplőként a kereskedelem, az energia, a biztonság és a technológia területén.

Az IMEC hatással lehet a közel-keleti békefolyamatokra is

Az egyetértési [nyilatkozat](#) így hangzik: „[Az IMEC] lehetővé teszi az áruk és szolgáltatások India, az Egyesült Arab Emírségek, Szaúd-Arábia, Jordánia, Izrael és Európa közötti, illetve onnan történő tranzitját.” Az országok azt is tervezik, hogy kábelhálózatot építenek ki az elektromos áram és a digitális csatlakozás érdekében, valamint vezetékeket a tiszta hidrogénexporthoz. Ez közös érdekeket teremt, ami által befolyásolhatja a közel-keleti békefolyamatokat is, továbbá ösztönzi az együttműködést az érintett országok, különösen Izrael és Szaúd-Arábia között. Olyan területeken alakulhat ki kooperáció a két fél között, mint az energia, a biztonság, a technológia és az iráni befolyás elleni küzdelem. Ez utóbbival kapcsolatban elmondható, hogy habár ez év márciusában normalizálta kapcsolatait Szaúd-Arábia és Irán, ám ez mégsem jelenti azt, hogy a két fél ne lenne egymás riválisa számos területen, valamint korántsem biztos, hogy a jelenlegi nyugodt viszony hosszú távon is fennmarad. A kiújuló ellentétek pedig rögtön közelebb hoznák egymáshoz Izraelt és Szaúd-Arábiát.

Az IMEC valóban ellensúlyozni tudja Kína befolyását?

Az IMEC-et olyan közlekedési folyosók hálózatának képzelik el, amelyek vasútvonalakat és tengeri utakat foglalnak magukban, hogy elősegítsék Ázsia, az Arab-öböl és Európa közötti gazdasági integrációt. Ez a kezdeményezés a Globális Infrastrukturális Beruházási Partnerség (PGII) [része](#), amelynek célja infrastrukturális projektek finanszírozása a fejlődő országokban állami és magánbefektetéseken keresztül. Ez a nyugati felfogás szerint alternatívát kínál a kínai „Övezet és út” kezdeményezéssel (BRI) szemben, azonban korántsem biztos, hogy az IMEC képes lesz szembeszállni azzal a hatalmas hálózattal, amelyet Kína épített ki az elmúlt évtizedben, és nem is biztos, hogy ez a célja. Emellett Kína is támogatja a békés, win-win együttműködéseket, tehát a későbbiekben a BRI kezdeményezés akár összhangba is kerülhet az IMEC-cel, vagyis kialakulhat egy fúzió. Továbbá egy olyan forгатókönyv sem elképzelhetetlen, hogy az IMEC, valamint az „Övezet és út” kezdeményezés működése diverzifikálni fogja a lehetőségeket az infrastrukturális beruházásokat kereső országok számára, ami által a projektek minősége és fenntarthatósága is jelentősen javulna.

A gyorselemzést készítette: **Tárik Meszár**

A borítókép forrása: [Wikimedia Commons](#)

Kelet-Ázsia

Japán új külügyminisztere nyitást sürget Kína felé

Japan Today, 2023. szeptember 14.

Yoko Kamikawa újonnan kinevezett külügyminiszter kijelentette, hogy Japán számára fontos, hogy őszinte párbeszédet folytasson Kínával az ázsiai hatalmak közötti feszült kapcsolatok javítása érdekében. A szerdai kabinetátalakítást követő első sajtótájékoztatóján, amelyben Yoshimasa Hayashi utódjának nevezték ki, Kamikawa megígérte, hogy „konstruktív és stabil” kapcsolatokat épít ki Pekinggel Fumio Kishida miniszterelnök kormányának „következetes politikájaként”. Kamikawa egy olyan kritikus időszakban lépett hivatalba, amikor a japán-kínai kapcsolatok egyre feszültebbé váltak az augusztus 24-én kezdődött vita kapcsán (Japán északkeleti részén található Fukusima Daiichi atomerőmű tisztított radioaktív szennyvizének a Csendes-óceánba való kibocsátása miatt). Ami Oroszországot illeti, Kamikawa bírálta Ukrajna invázióját, és megfogadta, hogy szigorú gazdasági szankciókat tart fenn Moszkvával szemben, összhangban a G7 többi tagjával és a nemzetközi közösséggel.

Forrás: [New foreign minister Kamikawa says Japan must engage with China](#)

Putyin elfogadta Kim Dzsongun meghívását Észak-Koreába

Ji Da-gyum, The Korea Herald, 2023. szeptember 14.

Vlagyimir Putyin orosz elnök elfogadta Kim Dzsongun észak-koreai vezető meghívását, hogy látogasson el Észak-Koreába, miután a csúcstalálkozójukat követően kölcsönösen elkötelezték magukat amellelt, hogy megerősítik az „imperialisták katonai fenyegetései” elleni fellépésüket. „Putyin elnök készségesen elfogadta a meghívást, és kifejezte elkötelezettségét az Oroszország és Észak-Korea közötti barátság történetének és hagyományának állandó folytatása mellett”. Észak-Korea és Oroszország összesen 15 hivatalos csúcstalálkozót tartott, köztük a legutóbbit szerdán, az elsőt, az 1949-es csúcstalálkozó óta. Arra azonban csak egyszer volt példa, hogy egy orosz vezető Észak-Koreába látogatott, amikor Kim Dzsongil akkori elnök 2000 júliusában Phenjanban találkozott Putyinnal. Kim útterve és az őt kísérő katonai káderdelegáció azt mutatja, hogy az utazás fő célja az Oroszországgal való katonai kapcsolatok erősítése.

Forrás: [Putin accepts Kim's invite to N.Korea](#)

A dél-koreai törvényhozók Tokióba látogatnak

The Korea Herald, 2023. szeptember 14.

Dél-Korea kormányzó és ellenzéki pártjainak képviselői Tokióba indultak, hogy éves találkozót tartsanak japán kollégáikkal. Terveik szerint Fumio Kishida japán miniszterelnökkel is találkoznak. A megbeszélés során a képviselők azt tervezik, hogy megvitatják a két ország közötti függőben lévő kérdéseket és a kapcsolatok megerősítésének módjait, majd közös nyilatkozatot fogadnak el. A dél-koreai törvényhozók közül 26 a kormányzó Népi Erőpárt tagja, 11 fő az ellenzéki Demokrata Pártot képviseli, valamint Lee Eun-ju képviselő az Igazságügyi Pártból és Yang Jung-suk független törvényhozó. A Dél-Koreai–Japán Parlamenti Képviselők Szövetsége a két ország képviselői közötti eszmecsere elősegítő találkozó, amely minden évben Szöulban vagy Tokióban kerül megrendezésre. Legutóbbira tavaly novemberben került sor amit Szöulban tartottak.

Forrás: [S. Korean lawmakers to visit Tokyo for annual meeting with Japanese counterparts](#)

Az Egyesült Államok, Japán és Dél-Korea biztonsági tanácsadói a Putyin-Kim csúcstalálkozóról tárgyalnak

Japan Today, 2023. szeptember 15.

Az Egyesült Államok, Japán és Dél-Korea legfőbb nemzetbiztonsági tanácsadói háromoldalú telefonbeszélgetést folytattak Vlagyimir Putyin orosz elnök Kim Dzsongun észak-koreai vezetővel folytatott közelmúltbeli találkozásjáról. Jake Sullivan, az Egyesült Államok nemzetbiztonsági tanácsadója egyetértett japán és dél-koreai kollégáival, Takeo Akibával és Cho Tae Yonggal abban, hogy az Észak-Koreából Oroszországba irányuló fegyverexport sérti az ENSZ Biztonsági Tanácsának azon határozatait, amelyek elfogadását Moszkva maga szavazta meg. Sullivan, Akiba és Cho is megerősítette együttműködésüket Észak-Korea teljes atomfegyver-mentesítése érdekében. A múlt hónapban Joe Biden amerikai elnök háromoldalú csúcstalálkozónak adott otthont Fumio Kishida japán miniszterelnökkel és Yoon Suk Yeol dél-koreai elnökkel, ahol a vezetők a három ország együttműködésének új szintre emelése mellett kötelezték el magukat.

Forrás: [Security advisors of U.S., Japan, S. Korea discuss Putin-Kim summit](#)

A kínai működőtőkebeáramlás meghaladta a 847 milliárd jüant az első nyolc hónapban

Xinhua, 2023. szeptember 15.

Kína közvetlen külföldi befektetési (FDI) 847,17 milliárd jüant (mintegy 118 milliárd dollárt) tettek ki az év első nyolc hónapjában – közölte a Kínai Kereskedelmi Minisztérium. Ez a szám 5,1 %-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. Az időszak alatt 33 154 új külföldi befektetésű cég jött létre országszerte, ami 33 %-kal több, mint egy évvel korábban. A feldolgozóipari FDI éves szinten 6,8 %-kal, a csúcstechnológiás feldolgozóiparban 19,7 %-kal emelkedett. A minisztérium adatai szerint az időszak alatt az Egyesült Királyságból, Kanadából és Franciaországból érkező FDI 132,6 %-kal, 111,2 %-kal és 105,6 %-kal nőtt.

Forrás: [China's FDI inflow tops 847 bln yuan in first eight months](#)

Dél-Ázsia

Sitharaman pénzügyminiszter szerint India 624,7 milliárd dolláros külső adóssága a komfortzónán belül van

Singh Rahul Sunilkumar, Hindustan Times, 2023. szeptember 10.

India 2023. március végi 624,7 milliárd dolláros külső adóssága 5,3%-os adósságszolgálati aránnyal a komfortzónán belül van, és országközi összehasonlításban szerény – nyilatkozta Nirmala Sitharaman pénzügyminiszter. A hónap elején kiadott „India külső adóssága: helyzetjelentés 2022-23” című kiadvány előszavában Sitharaman elmondta, hogy a külső adósság GDP-hez viszonyított aránya 2022-23 március végére 18,9%-ra csökkent az egy évvel ezelőtti 20%-ról. „Országok közötti összehasonlításban India külső adósságpozíciója jobb, mint a legtöbb alacsony és közepes jövedelmű országé, amit olyan kiválasztott mutatókkal mérnek, mint a rövid lejáratú adósság aránya a teljes külső adósságon belül, a külső adósság GNI-hez (bruttó nemzeti jövedelem) viszonyított aránya, a devizatartalékok aránya a külső adóssághoz képest, valamint a külső adósság exporthoz viszonyított aránya” – jegyezte meg a miniszter. A jelentés szerint az adósságszolgálati ráta a 2022-23-as időszakban az előző évi 5,2%-ról 5,3%-ra emelkedett. India külső adóssága 2023. március végi 624,7 milliárd dollár, ami 0,9%-kal, azaz 5,6 milliárd dollárral alig magasabb az előző évinél. A devizatartalékok a külső adósság 92,6%-át fedezték 2023. március végén – tette hozzá a jelentés.

Forrás: [India's external debt at USD 624.7 bn within comfort zone, says FM Sitharaman](#)

Az IMF vezető közgazdásza szerint India 15%-kal járul hozzá a globális GDP-hez India Today News Desk, India Today, 2023. szeptember 10.

Gita Gopinath, a Nemzetközi Valutaalap (IMF) vezérigazgató-helyettese kijelentette, hogy India hozzájárulása a globális GDP-hez körülbelül 15 százalék. A szakértő „a globális növekedés motorjának” nevezte Indiát, ugyanakkor hozzátette, hogy még sok munka vár rá. Hozzátette, hogy az ország várható növekedési üteme a folyó pénzügyi évre 6% feletti lesz. A közgazdász szerint a növekedést hajtó két tényező az állami beruházások és az ellenálló fogyasztási kiadások. Gopinath hangsúlyozta, hogy az egy főre jutó jövedelem szintjének növelése érdekében szükség van a magánberuházások vonzására. Hozzátette, hogy a magánberuházások számára megfelelő környezet kialakítása érdekében elengedhetetlen, hogy folytatódjanak a közinfrastruktúrába történő beruházások. Kihangsúlyozta továbbá, hogy a közvetlen külföldi befektetések nagyrészt négy indiai állam nyeri el. Emellett említette, hogy a digitális infrastruktúra egy olyan terület, amelyen India kiemelkedik más országokhoz képest. Amikor a kínai gazdasággal kapcsolatos aggodalmakról kérdezték, Gita Gopinath azt mondta, hogy az ország gazdasága lelassult, de megvannak az erőforrásai ahhoz, hogy megfordítsa a dolgokat, kiemelve, hogy az ország még mindig elérheti a kormány által kitűzött 5%-os növekedési célt, valamint, hogy nem számítanak mély visszaesésre vagy recesszióra. Gita Gopinath beszélt India G20-elnökségéről is, és „óriási dolognak” nevezte, hogy a vezetők egyhangúlag fogadtak el egy nyilatkozatot. A közgazdász továbbá méltatta a kriptorendszer szabályozása terén végzett indiai munkát a csúcstalálkozó keretében.

Forrás: [Exclusive | India contributing 15% to global GDP: IMF chief economist](#)

A fa és faalapú termékek exportja 120 millió dollárt hozhat Bhután számára Thugten Zangpo, Kuensel, 2023. szeptember 14.

Bhután, az erdőiben bővelkedő ország, a következő öt évben 120 millió dolláros bevételt szeretne elérni a fa és fatermékek exportjából. Ezt Loknath Sharma energiaügyi és természeti erőforrások minisztere jelentette be egy nemrégiben tartott élő televíziós beszélgetésen. Elmondta, hogy a kormány hamarosan egy olyan faprojektet vezet be, amelynek segítségével Bhután a következő öt évben ekkora bevételre tehet szert. Hozzátette, hogy Bhután tárgyalásokat folytat Szingapúrral és Japánnal a szén-dioxid-kibocsátási hitelmechanizmus feltárásáról. E mechanizmuson keresztül Bhután részt vehet a nemzetközi szén-dioxid-kreditpiacokon, ahol eladhatja a felesleges szén-dioxid-kreditjeit olyan országoknak és szervezeteknek, amelyek a kibocsátásuk ellensúlyozására törekszenek. Ez jelentős bevételi forrást jelentene az ország számára. Elmondta, hogy a kormány hamarosan bejelenti, hogy engedélyezi a faanyag rönk formájában történő értékesítését, ami jelenleg nem engedélyezett. A bhutáni kereskedelmi statisztikák szerint az ország 2022-ben több mint 51 millió dollár értékben importált fát és faalapú termékeket, amelynek mintegy 80 százalékát a faszén importja tette ki. Emellett Bhután 2022-ben 261000 dollár értékben fát és faalapú termékeket is exportált Indiába és más országokba.

Forrás: [Wood and wood-based products export to bring Nu 10B](#)

A Koo, India Twitter alternatívája, stratégiai partnert keres a finanszírozási válság közepette

Manish Singh, TechCrunch, 2023. szeptember 15.

Gita Gopinath, a Koo, (a Twitter indiai alternatívája) társalapítója szerint, a következő fázisba lépve „terjesztési erővel” rendelkező partnert keres miközben a startup, amelyet az Accel és a Tiger Global támogat, finanszírozási válságban van. Mayank Bidawatka, a Koo társalapítója egy LinkedIn-bejegyzésben azt írta, hogy a startup – amely a The Kredible kockázatelemző platform szerint eddig több mint 50 millió dollárt gyűjtött – azt tervezte, hogy továbbra is a méretarányokra koncentrál, de a szűkülő piaci körülmények arra kényszerítették, hogy „sebességet váltson a növekedési pályáról a bevételtermelő motorra”. A közösségi hálózat arra számít, hogy a több helyi nyelvet támogató megközelítés segít majd a névadó alkalmazásnak szélesebb tömegek körében is visszhangra találni. A platform az elmúlt két évben számos indiai politikust és sportoló személyiséget vonzott.

Forrás: [Koo, India's Twitter alternative, seeks strategic partner amid funding crunch](#)

Délkelet-Ázsia

A kambodzsai nemzetgyűlés elnöke ösztönzi a bilaterális államközi együttműködést Törökországgal

Khmer Times, 2023. szeptember 18.

Khuon Sudary, a kambodzsai nemzetgyűlés elnökasszonya hangsúlyozta, hogy Kambodzsza üdvözli a Törökországgal való együttműködés erősítését annak érdekében, hogy a királyság 2030-ra felső közepes jövedelmű országgá, 2050-re pedig magas jövedelmű országgá váljon. Az Országgyűlés elnöke a Török Köztársaság kambodzsai nagykövetével folytatott megbeszélésén elégedettségét fejezte ki a két ország kétoldalú kooperációjával kapcsolatban, és optimizmusának adott hangot a relációk fejlődését illetően. A házelnök szerint a török diplomáciai képviselőnek Kambodzsában jelenleg különös jelentőséget ad, hogy a délkelet-ázsiai állam a közelmúltban békésen és zökkenőmentesen, erőszak nélkül esett át vezetőváltáson, ami történelmi esemény az ország 500 éves politikatörténetében.

Forrás: [Cambodian NA president welcomes cooperation with Turkey to promote the goal of becoming a high-income country by 2050](#)

Vietnám és Flandria együttműködik a várostervezésben

Vietnam Plus, 2023. szeptember 15.

Szeptember 15-én Ho Si Minh-városban egy hálózatépítő eseményre került sor a gazdaságilag fenntartható és az éghajlatváltozásnak ellenálló városok építéséről Vietnám és Belgium flamand régiója (Flandria) között. A HCM City Investment and Trade Promotion Center (ITPC) és a Flanders Investment & Trade (FIT) által közösen szervezett esemény lehetőséget kínált a vietnámi és flamand vállalkozások számára, hogy találkozzanak, kommunikáljanak egymással, és partnerségeket alakítsanak ki Belgium erős ágazataiban, mint pl. mint az okos építkezés, a megújuló energia és a körkörös gazdaság. Ngo Minh Chau, az önkormányzati népbizottság alelnöke szerint Vietnám és Belgium kétoldalú kapcsolata a tisztán humanitárius együttműködésből egyre hatékonyabb gazdasági partnerséggé alakult át az elmúlt öt évtizedben. Jelenleg 89 aktív belga projekt fut közel 1,1 milliárd USD értékben Vietnámban, ebből 43 közel 9,5 millió USD értékben HCM Cityben található. A dél-vietnámi metropolisz számára az európai nemzet az egyik legfontosabb kereskedelmi és befektetési partner. Mostanáig mindkét fél számos projektet hajtott végre a tengeri kikötőfejlesztés, a mezőgazdaság, az egészségügy és a szociális fejlesztés terén. Import-export forgalmuk pedig közel 400 millió USD-t ért el 2023 első hét hónapjában.

Forrás: [Vietnam, Belgium's Flanders cooperate toward building climate-resilient cities](#)

A G77-nek a multilateralizmus erkölcsi vezérfonalává kell válnia

Katriona, Head Topics, 2023. szeptember 16.

Retno Marsudi indonéz külügyminiszter a G77 csoport fontosságát a multilateralizmus, a szolidaritás és a kölcsönösen előnyös partnerség erkölcsi iránytűjeként hangsúlyozta, miközben részt vett a G77-ek 2023. szeptember 15-16-án Havannában megrendezésre kerülő csúcstalálkozóján. A G77 az ENSZ-tagországok 134 fejlődő országot tömörítő együttműködési csoportja. A miniszter hangsúlyozta a G77 fontosságát a fejlődő országok fejlesztési jogainak megerősítésére irányuló erőfeszítések ösztönzésében, beleértve a downstream ipar fejlesztésére és a globális ellátási lánc részévé válásra vonatkozó jogokat is. Marsudi miniszter kiemelte továbbá, hogy Indonézia ösztönzi a tudományos, technológiai és innovációs együttműködés megerősítését is, és kész hozzájárulni ahhoz mind az El nem Kötelezetek Mozgalmának Dél-Dél Együttműködési Központján, mind az indonéz fejlesztési együttműködésekén keresztül. Beszédében a miniszter hangsúlyozta Indonézia 2022-es G20-elnökségének és az idei ASEAN elnökségének sikerét is.

Forrás: [Menlu RI: G77 harus menjadi pedoman moral multilateralisme](#)

Idén eddig a thaiföldi piaci kapitalizáció a legmagasabb az ASEAN-ban

The Nation, 2023. szeptember 18.

Az év eleje óta összesen 336 befektetési alapot kínáltak eladásra a thai Értékpapír- és Tőzsdelügyelet (SEC) adatai szerint. 2023 júliusában a befektetési alapok teljes nettó eszközértéke 4,7 ezermilliárd baht (131 milliárd USD) volt, az elmúlt öt év átlagos éves növekedési üteme pedig 0,3%. Idén január 1-je óta 22 értékpapírt kínáltak eladásra első nyilvános kibocsátással (IPO), ami 22,71 milliárd baht (616 millió USD) értékben történt. A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba fektető befektetési alapok rendelkeztek a legmagasabb nettó eszközértékkel. Idén 15 értékpapír áll tőzsdei bevezetésre készen, 31 értékpapír mérlegelés alatt áll, 92 értékpapír pedig előzetes egyeztetés alatt. Ez a SEC szerint a tőzsdén keresztüli forrásbevonás tartós trendjét jelzi. Ami a digitális eszközöket illeti ebben az évben egy vállalat kapott jóváhagyást a kezdeti érmeajánlathoz (ICO), és 32 vállalatnak van ICO-kérelme az előzetes konzultációs szakaszban, a digitális eszközökön keresztül 2,66 milliárd baht (65 millió USD) összegű forrásbevonási értékkel.

Forrás: [Thai market capitalisation the highest in Asean this year](#)

Az ASEAN-nak a RoRo-kapcsolatok fejlesztésével kellene csökkentenie a logisztikai költségeket

Justine Irish D. Tabile, Business World, 2023. szeptember 12.

Az üzleti csoportok szerint a logisztikai költségek csökkentése érdekében Délkelet-Ázsiában ki kell alakítani a RoRo (ROLL-ON/ROLL-OFF) hajózási kapcsolatokat. „Az egyik terület, amelyet szerintem a jövőben meg kellene vizsgálnunk, a RoRo-logisztika... Az ASEAN-nak RoRo-rendszerrel kellene rendelkeznie” – mondta George T. Barcelon, a Fülöp-szigeteki Kereskedelmi és Iparkamara elnöke a 21. Nemzetközi Vezérigazgatói Konferencia egyik panelbeszélgetésén. „Már vannak tervek... És ha ez valósággá (válna), akkor az ASEAN-régióban a logisztikai költségek csökkennének” – tette hozzá, megjegyezve, hogy létezik egy tervezet a Fülöp-szigeteket, Indonéziát, Malajziát és Thaiföldet összekötő kapcsolatokról. Barcelon úr elmondta, hogy Joko Widodo indonéz elnök hat évvel ezelőtti látogatása során RoRo járat indult a Davao City-General Santos City-Bitung (Sulawesi) útvonalon, ám a szolgáltatás kihívásokkal szembesül, és nem kap sok támogatást. Nithi Patarachoke, a Thaiföldi Menedzsment Szövetség elnöke is egyet értett a felvetéssel. Szerinte mivel a globális kereskedelmet főként hajókon bonyolítják, az ASEAN-nak jobban ki kell használnia stratégiai helyzetét a Csendes- és az Indiai-óceánon. „Ki kell aknáznunk az ASEAN szabadkereskedelmi potenciálját a kikötők és a környező területek fejlesztésével, a más globális kikötőkkel való kapcsolatok javításával, a parti turizmus fejlesztésével és ami a legfontosabb, a tengeri környezet védelmével” – fogalmazott.

Forrás: [ASEAN urged to lower costs by developing RoRo links](#)

Szingapúr 5G-technológiákkal erősíti az ország polgári védelmét

Singapore Business Review, 2023. szeptember 12.

Az Infocomm Media Development Authority (IMDA) és más érdekelt felek új 5G projektet indítanak, amely a Szingapúri Polgári Védelmi Erők (SCDF) működési felkészültségét MI és VR technológián keresztül segíti elő. Az IMDA, a HTX (Home Team Tudományos és Technológiai Ügynökség), az SCDF, a StarHub és az IBM közös nyilatkozatában kijelentették, hogy „fokozzák a működési felkészültséget azáltal, hogy automatizálják a berendezések ellenőrzési folyamatát, és megkönnyítik a távoli segítségnyújtást intelligens szemüvegek, mesterséges intelligencia és VR technológiák segítségével”. A projekt időtartama két év.

Forrás: [SG rolls out SEA's first AR smart glasses and AI tech national civil defence](#)

A Fülöp-szigeteki játékfejlesztők 7 millió USD-s megrendelésekről számoltak be egy németországi kiállításon

Justine Irish D. Tabile, Business World, 2023. szeptember 14.

A Fülöp-szigeteki játékfejlesztők 7 millió USD értékű első megrendelésről számoltak be a németországi Kölnben tartott háromnapos kiállításon, közölte a Kereskedelmi és Ipari Minisztérium (DTI). Bianca Pearl R. Sykimte, a DTI Exportmarketing Iroda igazgatója elmondta, hogy a kreatív szolgáltatások várhatóan hozzájárulnak a nemzetgazdaság bővüléséhez azáltal, hogy nagy értékű munkahelyeket teremtenek. „Osztjuk és támogatjuk a játékfejlesztő ipar azon törekvését, hogy tovább terjeszkedjen és gyarapodjon a nemzetközi piacokon, beleértve Európát is” – mondta Sykimte asszony egy nyilatkozatban. A múlt hónapban generált exportértékesítéseken kívül a vállalatok akár 20 millió USD értékű értékesítési lehetőségeket is azonosítani tudtak a kereskedelmi misszió során. A Gamescom 2023 szakkiallításon részt vevő vállalatok a következők voltak: Razer Gold, Ranida Games, Taktyl Studios, Fizzbuzz, Inc., Emottoons Animation Studio, Yang Yang Mobile, Pixel Mafia Ltd., Animation Vertigo, Startrace Studios OPC, Buko Studios és GameOps, Inc. „A Fülöp-szigetek stratégiai pozícióban van ahhoz, hogy 2028-ra az ázsiai–csendes-óceáni térség vezető játékfejlesztési központjává váljon” – mondta Sykimte asszony.

Forrás: [Singapore, EU launch bilateral digital trade agreement negotiations](#)

Az egységes piac növeli az ASEAN ellenállóképességét az ellátási lánc megszakadásaival szemben

Justine Irish D. Tabile, Business World, 2023. szeptember 12.

A Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének további előrelépést kell tennie az egységes piac megteremtése terén, ha rugalmas akar maradni a globális ellátási láncok zavarai közepette, nyilatkozta a blokk főtitkára. Kao Kim Hourn szerint a gazdasági visszaesés, a politikai bizonytalanság és a kevésbé kiszámítható környezetvédelmi aggályok együttesen megzavarják az ellátási láncokat, amelyekben Délkelet-Ázsia kulcsszerepet játszik. „Elengedhetetlen, hogy felgyorsítsuk összehangolt erőfeszítéseinket annak érdekében, hogy rugalmasabbak és ellenállóbbak legyünk, és ezzel egyidejűleg biztosítsuk a fenntartható és inkluzív növekedést” – mondta. Hozzátette, hogy az ASEAN-nak arra kell összpontosítania, hogy a régiót élénk, prosperáló, egységes piaccá és a globális ellátási láncokat kiszolgáló termelési csomóponttá tegye. A kereskedelmi megállapodások korszerűsítése révén a megállapodások „a jövőre nézve is készen állnak, és reagálnak a globális és regionális fejleményekre, beleértve a digitális, a zöld és a kék gazdasággal kapcsolatos fejleményeket” – jegyezte meg továbbá Kao úr. A Szingapúri Nemzetközi Kereskedelmi Kamara (SICC) elnöke, Bicky Bhangu úr szerint valóban az a lényeg, hogy „az ASEAN-országokban hatalmas értékláncot alkotnak a nyersanyagok, a piacok, a technológiák és a folyamatok, és az ASEAN összes képességének egyesítése sokkal erősebb komparatív előnyt jelent a mai geopolitikai feszültségekkel szemben”. George T. Barcelon, a Fülöp-szigeteki Kereskedelmi és Iparkamara elnöke elmondta, hogy a Regionális Átfogó Gazdasági Partnerség –amely szerinte az ASEAN kiterjesztése – egyik fő jellemzője, hogy az Európában elért magas szintű gazdasági integrációhoz képest a régió belüli kereskedelem és beruházások alacsony szintjét kezeli. „Ez aggaszt minket a Fülöp-szigeteken, mivel az ASEAN-országok közötti kereskedelemben deficitet termelünk” – tette hozzá. Barcelon úr azt is elmondta, hogy az ASEAN-országok gazdaságilag jobban kiegészíthetik egymást a vámkorlátok felszámolásával, a logisztika javításával és az infrastrukturális szabványok harmonizálásával.

Forrás: [Single market seen boosting ASEAN resilience vs supply chain disruptions](#)

Közel-Kelet

Erdoğan bejelentette a Törökország, Szaúd-Arábia és az Egyesült Arab Emírségek közötti kereskedelmi folyosó létrehozásának tervét

السومرية, Al Sumariya, 2023. szeptember 10.

Recep Tayyip Erdoğan török elnök szeptember 10-én egy jelentős kereskedelmi folyosó projektet (globális kereskedelmi artéria) jelentett be, amely Irakon keresztül köti össze Törökországot Szaúd-Arábiával és az Egyesült Arab Emírségekkel. Erdoğan sajtónyilatkozatában azt mondta: „Szaúd-Arábiával, az Egyesült Arab Emírségekkel és Irakkal egy nagy kereskedelmi folyosó (globális kereskedelmi artéria) létrehozásán dolgozunk, amely összeköti országainkat, [és ez a folyosó] ezekből az országokból [először] (a dél-iraki) Baszrába érkezik, áthaladva Irakon és elérve Törökországot.” Hozzátette: „Gyors és fontos lépéseket akarunk tenni ebben az ügyben a közeljövőben.” Emellett Erdoğan találkozott Mohammed bin Szalmán szaúdi koronaherceggel a G20-csoportjának az indiai fővárosban, Újdelhiben tartott 18. csúcstalálkozója alkalmával, ahol megvitatták a két ország közötti bilaterális kapcsolatokat, valamint a regionális és nemzetközi ügyeket. Ehhez kapcsolódóan Mohammed bin Szalmán szaúdi koronaherceg vasárnap bejelentette, hogy egyetértési megállapodást írt alá az Indiát, a Közel-Keletet és Európát összekötő új gazdasági folyosó létrehozásának projektjéről.

Forrás: [عبر العراق.. أردوغان يعلن عن ممر تجاري بين تركيا والسعودية والامارات](#)

Irak megpróbálja bevonni a szaúdi befektetőket a villamosenergia projektek fejlesztése érdekében

INA, 2023. szeptember 10.

Zijád Ali Fádil villamosenergiaminiszter szeptember 10-én azt mondta, hogy a Bagdad és Rijád közötti energiaprojektek kiszélesítésére és fokozására van szükség. Ezt a Villamosenergia Minisztérium iraki-szaúdi baráti bizottságának küldöttségével folytatott megbeszélésen nyilvánította ki. A miniszter hangsúlyozta a villamosenergia-szektorban rejlő együttműködési lehetőségeket, és bátorította a szaúdi nagyvállalatok részvételét az iraki villamosenergiaágazat ígéretes befektetési lehetőségeiben. A találkozó során a miniszter hangsúlyozta, hogy „van egy ígéretes befektetési térkép a villamosenergia-ágazatban, amelyet el akarunk érni, és reméljük, hogy a nagy szaúdi vállalatok részt vesznek benne”.

Forrás: [وزير الكهرباء لوفد سعودي: نتطلع لتوأمة مشاريع الطاقة بين بغداد والرياض](#)

Az iraki pénzügyminisztérium új álláshelyek létrehozását jelentette be INA, 2023. szeptember 10.

Az Iraki Pénzügyminisztérium új álláshelyek létrehozását jelentette be az orvosi, egészségügyi és ápolói szakmákban dolgozó személyek kinevezésére. A módosított 2000. évi 6. számú törvény alapján összesen 45 426 álláshely jött létre. A minisztérium felkérte az Egészségügyi Minisztériumot, hogy a Szövetségi Szolgáltatási Tanáccsal egyeztetve segítse elő a jogosult kategóriákba tartozó kinevezések előtti akadályok elhárítását. Emellett a Felsőoktatási és Tudományos Kutatási Minisztériumhoz 879 álláshely tartozik, amelyeket azonnal be kell tölteni. Az Egészségügyi Minisztérium és a Felsőoktatási Minisztérium közötti koordináció szükséges ahhoz, hogy az érintett egyetemek részletes listát készítsenek ezekről a pozíciókról, beleértve a munkakörök megnevezését és a költségeket is, hogy az érintett egyetemek lefolytathassák a szükséges kinevezési eljárásokat.

Forrás: [لمالية تعلن استحداث درجات وظيفية لتعيين ذوي المهن الطبية والصحية والتمريض](#)

Kurdisztán nemzetközi támogatást kér, hogy érvényt szerezzen jogainak وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2023. szeptember 10.

Az észak-iraki Kurdisztáni Regionális Kormány (KRG) a nemzetközi közösség támogatását kérte, hogy „érvényt tudjon szerezni a régió alkotmányos jogainak”. A KRG legfőbb panasza, hogy az iraki központi kormány már két hónapja nem fizeti ki a korábban megállapított részesedésüket. A nyilatkozat rámutatott, hogy az erbili kormány teljesítette a bagdadi kormánnyal szembeni összes kötelezettségét, és hogy a régió 2023-as költségvetésben való részesedéseként meghatározott 16,398 billió iraki dinár (kb. 12,5 milliárd dollár) összeget havi 1,375 billió dinár formájában el kell küldeni a regionális kormánynak. A nyilatkozat szerint az iraki kormány úgy döntött, hogy szeptember 3-án havi 500 milliárd dinárt küld, de a júliusi és augusztusi utalásokat még nem teljesítette.

Forrás: [إقليم كردستان يطلب دعماً دولياً لنيل حقوقه من الموازنة المركزية](#)

Folytatódik a terrorizmus elleni harc

صوت العراق, Sotaliraq, 2023. szeptember 10.

A nemzetközi terrorizmusról szóló jelentések hangsúlyozzák, hogy folytatódik a terrorizmus elleni háború, és távol állnak az igazságtól azon híradások, amelyek szerint a terrorizmus elleni háború véget ért. Az Iszlám Állam elleni Nemzetközi Koalíció Központi Parancsnokságának közleménye szerint az amerikai erők által idén Irakban és Szíriában végrehajtott Iszlám Állam elleni akciók száma ebben az évben már elérte a 308-at, amelyek egy részében a helyi erőkkel együttműködve likvidálták a terroristákat. A Központi Parancsnokság közleményében kijelentette: „Az iraki biztonsági erőkkel, kurd szövetségeseinkkel, valamint a Szíriai Demokratikus Erőkkel való együttműködésünk továbbra is az Iszlám Állam legyőzésére és az általa jelentett fenyegetés leküzdésére összpontosít.” Tavaly az amerikai erők összesen 313 hadműveletet hajtottak végre az Iszlám Állam ellen Irakban és Szíriában egyaránt, és az iraki biztonsági erők részvételével végrehajtott iraki hadműveletek száma 191 volt, amelyek során legalább 220 Iszlám Államhoz tartozó fegyveres veszítette életét és 159 gyanúsítottat fogtak el.

Forrás: [صحيفة أميريكية: الحرب ضد داعش مستمرة ولا توقف فيها](#)

Pusztító erejű földrengések rázták meg Marokkót

الجزيرة, Al Jazeera, 2023. szeptember 10.

Súlyos, 6,8-as erősségű földrengés sújtotta Marokkót, az áldozatok száma meghaladja a 2800-at. A spanyol miniszterelnök és a német kancellár szinte azon nyomban szolidaritását fejezte ki a katasztrófával kapcsolatban, emellett Emmanuel Macron francia elnök kijelentette, hogy „le van sújtva”, és hogy „Franciaország készen áll az elsősegélynyújtásra”. Giorgia Meloni olasz miniszterelnök pedig hangsúlyozta, hogy „Olaszország hajlandó támogatni Marokkót ebben a vészhelyzetben”. Mások mellett Joe Biden amerikai, Hszi Csin-ping kínai és Vlagyimir Putyin orosz elnök is együttérzéséről és támogatásáról biztosította a marokkói vezetést és népet. Az összefogást jól példázza, hogy az Európai Unió tagállamai az Európai Tanácson keresztül egy nyilatkozatban kijelentették: „Mélyen elszomorítanak bennünket ennek a tragikus eseménynek a pusztító következményei... Marokkó közeli barátaiként és partnereiként készek vagyunk bármilyen módon segíteni ...” – áll a VI. Mohamed marokkói királynak címzett nyilatkozatban. Emellett a Közel-Kelet és Észak-Afrika országai is felajánlották segítségüket, nevezetesen Algéria, az Egyesült Arab Emírségek, Izrael, Irán, Irak és Jordánia is. Továbbá az ENSZ örökségvédelmi szervezete közölte, hogy segíteni fog Marokkónak a nemzeti örökségeket ért károk helyreállítási stratégiájának kidolgozásában.

Forrás: [زلزال المغرب.. كيف تحركت الأرض بقوة 6.8 درجات بعد 399 عاما؟](#)

Tomboló vihar és áradások Líbiában

الجزيرة, Al Jazeera, 2023. szeptember 10.

Több mint tízezer ember tűnt el, miután a Daniel névre keresztelt vihar özönvíz szerű esőt zúdított Líbia északkeleti részére. az infrastruktúra súlyosan sérült az érintett területeken, ami megnehezíti a mentési munkálatokat, mivel a munkások nem tudnak bemenni Dernába a pusztítás mértéke miatt. „Az Egyesült Nemzetek Szervezete Líbiában szoros figyelemmel kíséri az ország keleti régiójában tapasztalható súlyos időjárási körülmények miatt kialakult vészhelyzetet” – mondta az ENSZ líbiai támogató missziója. Több ország részvételét fejezte ki, és segítséget ajánlott Líbiának, miközben a mentőcsapatok igyekeznek túlélőket találni a törmelékek és romok alatt. A török katasztrófavédelmi ügynökség hétfőn közölte, hogy egy 150 fős kutató-mentő személyzetet mozgósít, valamint sátrakat, mentőjárműveket és egyéb kellékeket, például generátort biztosít. Az Egyesült Államok líbiai nagykövetsége a Twitteren közölte, hogy szoros kapcsolatban áll az ENSZ-szel és a líbiai hatóságokkal annak meghatározása érdekében, hogy milyen gyorsan tudják eljuttatni a segítséget oda, ahol a legnagyobb szükség van rá. Emellett az Egyesült Arab Emírségek elnöke is segély- és kutató-mentőcsapatok küldésére adott utasítást, miközben részvételét fejezte ki a katasztrófa által érintetteknek.

Forrás: [سيول ليبيا تدمر ربع درنة وتخلف آلاف القتلى والمفقودين](#)

Oroszország és a posztszovjet térség

Türkmenisztán szorosabbra fűzi kereskedelmi kapcsolatait Vietnámmal

Central Asia, 2023. szeptember 10.

Vepa Khadzhev Türkmenisztán külügyminiszter-helyettese tárgyalást folytatott Nuyen Minh Vuval Vietnám külügyminiszter-helyettesével. A találkozó fő témája a Türkmenisztán és Vietnám közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztése és bővítése volt. A tárgyalás során a két ország külügyminiszter-helyettese megállapodtak, hogy fontolóra vesznek egy az üzbég és vietnámi kormányzati szervek és a vállalkozók képviselőinek részvételével zajló rendezvények lebonyolításának lehetőségét. A diplomataik emellett megvitatták a Türkmenisztán és Vietnám között fennálló tudományos, oktatási és kulturális partnerség aktuális kérdéseit figyelmet fordítva a két ország közötti, az ENSZ-en belüli együttműködések fejlesztésére.

Forrás: [Туркменистан укрепит торговые связи с Вьетнамом](#)

A Kínából és Közép-Ázsiából származó áruk 80%-át Kazahsztánon keresztül szállítják Európába

Azamat Syzdykbaev, Kazinform, 2023. szeptember 11.

A Kínából és Közép-Ázsiából származó áruk 80%-át Kazahsztánon keresztül szállítják Európába, jelentette ki Roman Sklyar Kazahsztán első miniszterelnök-helyettese, aki felhívta a figyelmet a Kaszpi-tengeren átívelő nemzetközi szállítási útvonalban rejlő lehetőségekre. Sklyar szerint a jelenlegi geopolitikai helyzetben az új szállítási és logisztikai útvonalak kialakítása a kölcsönös ellátási láncok és termelés diverzifikálása és megbízhatóságának biztosítása kiemelt stratégiai jelentőséggel bír. Ma a Kínából és Közép-Ázsiából származó áruk több mint 80%-át Kazahsztánon keresztül szállítják Európába. Ennek fényében pedig a Kaszpi-tengeren átnyúló nemzetközi szállítási útvonal egyre fontosabb szerepet játszik a kontinentális kereskedelmi térképen, tette hozzá Sklyar. Kazahsztán első miniszterelnök-helyettese ezen kívül azt is megjegyezte, hogy 2023 első öt hónapjában a közép-ázsiai országon áthaladó rakományforgalom Európa irányába 64%-kal nőtt.

Forrás: [80% товаров Китая и Центральной Азии перевозится в Европу через Казахстан – Роман Скляр](#)

Kazahsztán átrakodó terminálok építését tervezi a bakui kikötőben

Day.Az, 2023. szeptember 11.

Alim Bayel Kazahsztán azerbajdzsáni nagykövete az „Azerbajdzsán-Kazahsztán kapcsolatok: regionális együttműködés” témában rendezett kerekasztal-beszélgetésen kijelentette, hogy Kazahsztán átrakodó terminálok építését tervezi a bakui kikötőben. Bayel hozzátette, hogy véleménye szerint a Transz-Kaszpi-tengeri nemzetközi szállítási útvonal (TITR) megfelelő feltételek mellett képes lehet a kazah áruexport fogadására is. Ennek érdekében pedig Kazahsztán saját terminált kíván építeni a bakui kikötőben, hangsúlyozta a nagykövet, aki szerint a szállítási és logisztikai szektor lesz Azerbajdzsán és Kazahsztán együttműködésének „gerince”. Alim Bayel szerint a jelenlegi geopolitikai helyzet nagyon nehéz, de ez egyedülálló lehetőségeket teremtett Kazahsztán és Azerbajdzsán számára.

Forrás: [Казakhstan планирует построить терминал в Бакинском порту - Алим Байель](#)

Elfogadták az Üzbegisztán–2030 stratégiát

UzDaily, 2023. szeptember 12.

Üzbegisztánban elnöki rendelettel (PD No. 158, kelt: 2023. 11. 09.) jóváhagyták az Üzbegisztán–2030 stratégiát, mely az ország gazdasági és társadalmi fejlődését irányozza elő és határozatot hoztak a projekt időben történő végrehajtására irányuló intézkedésekről is. A rendelet értelmében az Üzbegisztán–2030 stratégia 100 célból és öt kiemelt területből áll, melyek a következők: megfelelő feltételek megteremtése minden humán erőforrásban rejlő potenciál kiaknázásához; fenntartható gazdasági növekedéssel a lakosság jólétének biztosítása; az üzbég vízkészletek megtakarítása és a környezet védelme; a jogállamiság biztosítása a lakosság szolgálatára; a biztonságos és békeszerető állam elvén alapuló politika következetes folytatása.

Forrás: [Принята стратегия «Узбекистан – 2030»](#)

Közép-Ázsia országai fejleszteni kívánják a térség közlekedési potenciálját

Business Turkmenistan, 2023. szeptember 13.

Dusanbe adott otthont a közép-ázsiai országok közlekedési minisztereinek első ülésének, amely találkozót követően a régió közlekedési miniszterei közös nyilatkozatot fogadtak el. A megbeszélésen mind az öt közép-ázsiai ország közlekedési minisztere személyesen vett részt. A dusanbei találkozó fő témája Közép-Ázsia országainak regionális közlekedési és logisztikai hálózatának a fejlesztése, valamint raktárak és termelő létesítmények kialakításához szükséges feltételeket megteremtése volt. A találkozó végén elfogadásra került Közép-Ázsia szárazföldi szállításának összekapcsolásának megerősítéséről szóló megállapodás tervezet, amelynek fő célja, hogy kedvező feltételeket teremtsen a nemzetközi szárazföldi szállítás fejlődéséhez a közép-ázsiai térségben.

Forrás: [Страны Центральной Азии намерены развивать транспортный потенциал региона](#)

Vízummentesen utazhatnak a kínai turisták Grúziába

newsgeorgia.ge, 2023. szeptember 12.

Irakli Gabirashvili grúz miniszterelnök bejelentette, hogy a kínai turisták vízummentesen utazhatnak Grúziába. A vízummentesség keretében a látogatók 30 napig maradhatnak az országban. 2023-ban több mint 12,5 ezer kínai állampolgár érkezett az országba, a COVID-19 járvány kitörése előtt ez a szám több mint 48 ezer volt. A China Southern Airlines naponta egy járatot tart fenn a két ország között, Tbilisziben ezt napi tízre szeretnék növelni. Az elképzelés szerint a vízummentesség és a megnövekedett járatszám nagyságrendekkel növelheti a kínai turistaforgalmat Grúziában.

Forrás: [“Самые желанные” – правительство Грузии рассказало детали безвиза для китайских туристов](#)

További azerbajdzsáni termékek kaptak értékesítési engedélyt az EU piacon

Day.az, 2023. szeptember 14.

Az élelmezésbiztonság területén tevékenykedő neves nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatok bővülése növelte a külföldi befektetők érdeklődését Azerbajdzsán gazdasága és a helyi termékek előállításának lehetősége iránt. Az Élelmiszerügyi és Mezőgazdasági Világszervezet és a WHO kormányközi bizottságával zajló aktív együttműködés keretében az Európai Unió piacán megjelenhetnek az azerbajdzsáni bőr és gyapjú termékek, valamint a halgazdaságokból származó kaviártermékek is. Az élelmiszerbiztonságügyi együttműködésnek köszönhetően az azeri termékek a továbbiakban még nagyobb piacot érhetnek majd el.

Forrás: [Некоторые виды азербайджанской продукции пойдут на экспорт в ЕС](#)

Tilalom várhat az orosz gyémántokra

Dmitrij Voronyin, Lenta.ru, 2023. szeptember 15.

Az Oroszországon kívül vágott gyémántokat jelenleg az abból az országból származó terméknek minősítik, ahol feldolgozták azokat. Belgium, a gyémánt csiszolás egyik legnagyobb központja azt javasolta, hogy kapcsolják össze a nyers gyémántok nyomon követését a csiszolt gyémántokkal. Úgy döntöttek, hogy ezt a kérdést a kereskedők és gyártók felelősségévé teszik, akiknek bizonyítaniuk kell a gyémántok származását, hogy termékeiket a G7-országokba értékesíthessék. A Nyugat korábban többször is bejelentette, hogy korlátozza az Oroszországból származó gyémántok kereskedelmét. Erről az Európai Tanács elnöke, Charles Michel nyilatkozott 2023 májusában. A New York Times értesülése szerint a G7 országok mellett európai államok is csatlakozhatnak a tervezett szankciókhoz, amelyek értelmében betiltanák az Oroszországban bányászott drágakövek behozatalát.

Forrás: [Запад собрался запретить поставки алмазов из России](#)

Örményország–Egyesült Arab Emírségek üzleti fórum Jerevánban

armenpess.am, 2023. szeptember 15.

Szeptember 18-án Jerevánban tartják az Örményország–Egyesült Arab Emírségek üzleti fórumot. A rendezvényt az Enterprise Armenia Befektetési Központ, az Egyesült Arab Emírségek örményországi nagykövetsége és az Egyesült Arab Emírségek Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége szervezi. A fórumon részt vesz Örményország gazdasági minisztere, az Egyesült Arab Emírségek jereváni nagykövete, az Enterprise Armenia vezérigazgatója és az Egyesült Arab Emírségek delegációjának vezetője, az Egyesült Arab Emírségek Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének elnöke. A rendezvényen együttműködési megállapodások kerülnek aláírásra a szakmai szervezetek között, majd B2B találkozókra is sor kerül, amelyek a felek közötti áruforgalom növelését hivatottak elérni.

Forrás: [В Ереване пройдет бизнес-форум Армения-ОАЭ](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@uni-neumann.hu
<https://eurasicenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2023

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720